

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

Załącznik nr 2 do Umowy o przyznaniu pomocy w ramach interwencji w sektorze owoców i warzyw

1. Przed wypełnieniem formularza należy zapoznać się z zasadami udzielania pomocy finansowej oraz ze wskazówkami dotyczącymi wypełniania formularza zamieszczonymi w poniższej instrukcji.
2. PO należy wypełnić na formularzu udostępnionym na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/arimr/i71---i76-interwencje-w-sektorze-owocow-i-warzyw> oraz **załączyć w nieedytowalnej formie elektronicznej (plik .pdf) oraz edytowalnej formie elektronicznej (plik Word).**
3. Informacje zawarte w PO powinny być zgodne ze stanem faktycznym i możliwe do zweryfikowania w oparciu o materiały źródłowe przechowywane w siedzibie OP/ZOP.

PODMIOTY UPRAWNIONE DO SKŁADANIA WNIOSKU

PO mogą składać podmioty posiadające status uznania za:

- 1) organizację producentów owoców i warzyw (OP);
- 2) zrzeszenie organizacji producentów owoców i warzyw (ZOP).

INFORMACJE OGÓLNE

PO stanowi obligatoryjny załącznik do wniosku o przyznanie pomocy (WOPP).

Zawarcie umowy o przyznaniu pomocy jest równoznaczne z zatwierdzeniem PO i działań w nim określonych oraz zatwierdzeniem wysokości pomocy finansowej, wysokości funduszu operacyjnego (FO) oraz wydatków zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym stanowiącym integralną część umowy, w odniesieniu do pierwszego roku realizacji PO.

PO jest również obligatoryjnym załącznikiem do wniosku o zmianę umowy (WOA), z którym, OP/ZOP występują w celu:

- a) wprowadzenia zmian do umowy o przyznaniu pomocy, w tym zmian do PO, w odniesieniu do bieżącego i kolejnych lat realizacji PO, oraz
- b) corocznego zatwierdzenia rocznego FO oraz pułapu unijnej pomocy finansowej w odniesieniu do drugiego i każdego kolejnego roku trwania zatwierdzonego PO.

W przypadku wprowadzania w treści PO jakichkolwiek zmian, OP/ZOP składa skonsolidowaną wersję PO.

Poprzez skonsolidowaną wersję PO należy rozumieć PO zawierający w swej treści wszelkie dotychczas wprowadzone i zatwierdzone zmiany oraz zmiany planowane do zatwierdzenia na

podstawie WOA, do którego skonsolidowany PO został dołączony. Sposób wprowadzania zmian zależy w głównej mierze od indywidualnych preferencji OP/ZOP, sugeruje się jednak skonsultowanie wyboru właściwego sposobu wprowadzania zmian dodatkowo z OR obsługującym daną sprawę (uzgodniony sposób powinien być dogodny do sporządzania oraz łatwy do weryfikowania dla obu stron postępowania). Dopuszczalne jest zarówno:

- pozostawienie w treści PO zapisów „przed zmianą” oraz dodanie zapisów „po zmianie”, czyli pozostawienie zapisów pierwotnych oraz dodanie zapisów aktualnych, po zmianie;
- uwzględnienie w treści PO wyłącznie zapisów „po zmianie”, czyli wyłącznie zapisów aktualnych, na podstawie których PO był i będzie realizowany.

Należy pamiętać, że PO powinien być dokumentem czytelnym i kompleksowym, umożliwiającym przeprowadzenie analizy oraz oceny jego zasadności i racjonalności zarówno przez organy ARiMR, jak również przez służby audytowe.

WAŻNE: ze względu na konieczność identyfikacji i oceny zmian wprowadzanych w ramach danego WOA, wymagane jest załączenie do wniosku o zmianę umowy, PO w edytowalnej wersji elektronicznej (Word). Dokument w takiej formie umożliwi przeprowadzenie automatycznego porównania dokumentów, tj. porównania PO obecnie obowiązującego (stanowiącego załącznik do aktualnej umowy) z PO załączonym do danego WOA i tym samym ustalenie rodzaju i zakresu wprowadzanych zmian, bez podawania dodatkowych szczegółowych wykazów i opisów wyjaśniających ze strony OP/ZOP. Dopuszczalne jest załączanie edytowalnej wersji PO (pliku Word) ze zmianami wprowadzonymi w trybie śledzenia zmian.

Wszystkie zmiany do PO należy zgłaszać w trybie WOA.

Zawarcie aneksu do umowy o przyznaniu pomocy, na podstawie corocznie składanego WOA dot. zatwierdzenia rocznego PO oraz pułapu unijnej pomocy finansowej jest równoznaczne z zatwierdzeniem skonsolidowanego PO oraz z zatwierdzeniem na rok, którego dotyczy WOA wysokości pomocy finansowej, wysokości FO oraz kosztów zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym.

Zawarcie aneksu do umowy o przyznanie pomocy, na podstawie WOA wprowadzającego zmiany do umowy, w tym zmiany do PO jest równoznaczne z zatwierdzeniem skonsolidowanego PO oraz kosztów zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym dla roku lub lat realizacji PO, których WOA dotyczy.

Niezatwierdzenie FO i pułapu unijnej pomocy finansowej na dany rok realizacji PO, skutkuje rozwiązaniem umowy oraz koniecznością zbadania przesłanek zwrotu wypłaconej pomocy, określonych w umowie.

Nie zawarcie przez OP/ZOP aneksu do umowy o przyznanie pomocy, przygotowanego na podstawie WOA wprowadzającego zmiany do PO jest równoznaczne z obowiązkiem realizacji PO i umowy w dotychczasowym zakresie i na dotychczasowych zasadach.

Złożenie WOA (w jakimkolwiek zakresie), wstrzymuje możliwość rozpatrzenia WOP dotyczącego tego samego okresu, którego dotyczy WOA, do czasu zakończenia rozpatrywania WOA.

Po złożeniu WOP OP/ZOP nie może wnioskować o zmianę umowy w zakresie dotyczącym roku realizacji PO, którego ten WOP dotyczy.

Na stronie tytułowej formularza należy podać:

- nazwę podmiotu OP/ZOP,
- numer EP OP/ZOP nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności,
- grupę/grupy produktu/ów ze względu na którą/e OP/ZOP uzyskała/ło uznanie - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 września 2013 r. w sprawie warunków wstępnego uznawania grup producentów owoców i warzyw, uznawania organizacji producentów owoców i warzyw i ich zrzeszeń oraz warunków i wymagań, jakie powinny spełniać plany dochodzenia do uznania (informacja z decyzji w sprawie uznania OP/ZOP).

Znakiem „X” należy zaznaczyć pole wskazujące, czy jest to pierwotny PO składany z WOPP, czy jego wersja skonsolidowana - składana wraz z WOA.

W przypadku składania dokumentu skonsolidowanego/po zmianach, należy podać datę w formacie dd/mm/rrrr, na którą dane zawarte w dokumencie zostały zaktualizowane.

W Polu: „Program operacyjny na lata:” należy podać planowany rok rozpoczęcia oraz zakończenia PO, np. od 2025 do 2029. Następnie na podstawie podanych dat należy znakiem „X” zaznaczyć właściwy przewidywany okres trwania PO, np. 5 lat.

Zaznaczanie check-boxa – przez dwukrotne kliknięcie myszką pojawi się okno *Opcje pola wyboru formularza*. Należy w polu *Wartość domyślna* wybrać „**Zaznaczone**”.

Na stronie tytułowej należy wskazać datę sporządzenia pierwotnego dokumentu w formacie dd/mm/rrrr.

1. OPIS SYTUACJI WYJŚCIOWEJ ORGANIZACJI PRODUCENTÓW/ ZRZESZENIA ORGANIZACJI PRODUCENTÓW OWOCÓW I WARZYW
--

Wszelkie dane i informacje dotyczące sytuacji wyjściowej należy podać według stanu na 31 grudnia drugiego roku kalendarzowego poprzedzającego pierwszy rok kalendarzowy objęty czasem trwania PO, natomiast w przypadku nowo uznanej OP/ZOP opis sytuacji wyjściowej należy określić według stanu na dzień sporządzenia PO.

Opis sytuacji wyjściowej przed rozpoczęciem realizacji PO powinien umożliwić określenie rezultatów podejmowanych działań i kosztów, ocenę postępów realizacji przyjętych celów PO, a także stanowić punkt wyjścia do analizy rodzaju i zakresu przyjętych w PO działań/kosztów.

Opis sytuacji wyjściowej przed rozpoczęciem realizacji PO powinien obejmować w szczególności dane odnoszące się do:

- liczby członków ogółem,
- rodzaju i obszaru produkcji,
- wielkość zbiorów owoców i warzyw,
- opisu infrastruktury służącej do zbioru owoców i warzyw, przechowywania, magazynowania oraz przygotowywania owoców i warzyw do sprzedaży,

- wykorzystywanej przez OP/ZOP (własnej lub wykorzystywanej przez OP, np. poprzez najem lub dzierżawę, itp.),
- informacje o pracownikach zatrudnionych przez OP na pełny etat lub w niepełnym wymiarze w zakresie marketingu, utrzymania lub poprawy jakości,
  - informacje o spółkach zależnych od OP/ZOP, o których mowa w art. 2 lit. c) RK (UE) 2017/891 (jeśli dotyczy).

1.1 Informacje dotyczące członków organizacji producentów/ zrzeszenia organizacji producentów owoców i warzyw

Tabela 1. Wykaz członków organizacji producentów będących producentami - podlega wypełnieniu, jeżeli o zatwierdzenie PO wnioskuje OP.

W tabeli należy podać wszystkich członków OP będących producentami, wpisując: Imię i nazwisko lub nazwę członka OP oraz numer EP.

Tabela 2. Wykaz członków organizacji producentów niebędących producentami - podlega wypełnieniu, jeżeli o zatwierdzenie PO wnioskuje OP, a w jej skład wchodzi członkowie niebędący producentami.

W tabeli należy podać imiona i nazwiska lub nazwy członków OP niebędących producentami oraz numery PESEL w przypadku osób fizycznych lub Numer Identyfikacji Podatkowej nadany przez Urząd Skarbowy (NIP) w przypadku osób prawnych.

Tabela 3. Wykaz organizacji producentów tworzących zrzeszenie - podlega wypełnieniu, jeżeli o zatwierdzenie PO wnioskuje ZOP.

W tabeli należy podać wszystkie OP tworzące ZOP, wpisując ich nazwy oraz numery EP.

Tabela 4. Wykaz spółek zależnych od organizacji producentów/zrzeszenia organizacji producentów - podlega wypełnieniu, jeżeli OP/ZOP lub kilka OP/ZOP posiada min. 90% udziałów lub kapitału w innych podmiotach (art. 2 lit. c) RK (UE) 2017/891).

W odniesieniu do podmiotów zależnych należy podać: nazwę, adres, nr EP (jeśli został nadany), nr NIP oraz posiadany % udziałów.

Pod tabelą należy zamieścić krótki opis zadań delegowanych na spółkę zależną (jeśli dotyczy).

1.2 Wydajność upraw owoców i warzyw

Tabela 5. Wydajność upraw owoców i warzyw, z których członkowie organizacji producentów (lub członkowie OP wchodzących w skład ZOP) **realizowali dostawy do OP** (ZOP) - podlega wypełnieniu w zakresie produktów, w odniesieniu do których OP/ZOP uzyskała/ło uznanie.

W tabeli należy podać:

- rodzaj produktu (gatunek), np. jabłka, gruszki, itp.,
- ilość produktu przeliczoną na [tony],
- powierzchnię upraw, z których zrealizowano dostawy w [ha],
- średnią wydajność w [t/ha] wyliczoną jako iloczyn ilości oraz powierzchni, na której produkty zostały wyprodukowane.

Dane w zakresie ilości oraz powierzchni upraw powinny być zgodne z danymi przekazanymi w Informacji o zakresie działalności OP/ZOP za dany rok.

W podsumowaniu tabeli należy podać dane o łącznej ilości owoców i warzyw w [tonach] oraz łącznej powierzchni upraw w [ha] w odniesieniu do których OP/ZOP uzyskała/ło uznanie.

1.3 Infrastruktura organizacji producentów oraz jej członków/ zrzeszenia organizacji producentów wykorzystywana przez OP/ZOP (w tym przez najem, dzierżawę, leasing) oraz zasoby ludzkie

Należy wskazać infrastrukturę wykorzystywaną do produkcji, zbioru owoców i warzyw, przechowywania, magazynowania oraz przygotowywania owoców i warzyw do sprzedaży wykorzystywaną przez OP/ZOP w tym przez najem, dzierżawę, leasing.

Tabela 6. Wykaz budynków i/lub budowli.

W tabeli w odniesieniu do budynków i/lub budowli będących w posiadaniu OP oraz członków OP/ZOP wykorzystywanych przez OP/ZOP do produkcji, przechowywania, magazynowania oraz przygotowywania owoców i warzyw do sprzedaży należy podać:

- rodzaj posiadanej infrastruktury,
- ilość,
- powierzchnię w [m²],
- kubaturę [m³],
- przeznaczenie wykorzystywanych budynków i/lub budowli,
- lokalizację wskazując adres, w którym zlokalizowano infrastrukturę,
- rok budowy/nabycia,
- tytuł prawny wskazując czy jest to własność, dzierżawa, najem.

Tabela 7. Wykaz maszyn, urządzeń i instalacji.

W odniesieniu do maszyn, urządzeń i instalacji będących w posiadaniu OP oraz członków OP/ZOP, wykorzystywanych przez OP/ZOP do zbioru, przechowywania, magazynowania oraz przygotowywania owoców i warzyw do sprzedaży, w tym wykorzystywaną przez najem, dzierżawę, leasing należy podać:

- rodzaj posiadanej infrastruktury,
- ilość,
- parametry techniczne, tj.: wydajność, moc, szerokość robocza, ładowność, pojemność itp.,
- rok produkcji,
- rok nabycia,
- tytuł prawny wskazując, czy jest to własność, dzierżawa, najem, leasing.

Tabela 8. Wykaz środków transportu.

W odniesieniu do wykorzystywanych środków transportu będących w posiadaniu OP oraz członków OP/ZOP, wykorzystywanych przez OP/ZOP, w tym wykorzystywanych przez najem, dzierżawę, leasing należy podać:

- rodzaj środka transportu,
- ilość,
- rok produkcji,
- rok nabycia,
- parametry techniczne, tj.: ładowność, powierzchnia ładunkowa, zabudowa izotermiczna, agregaty chłodnicze, itp.,
- tytuł prawny wskazując, czy jest to własność, dzierżawa, leasing, najem.

Tabela 9. Wykaz posiadanych systemów teleinformatycznych w zakresie przetwarzania danych o produkcji, planowaniu, sprzedaży oraz stosowane w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz sprawozdawczości finansowo-księgowej dotyczące, np. scentralizowanej księgowości i systemu wystawiania faktur - należy podać:

- nazwę systemu teleinformatycznego,
- ilość,
- cel wykorzystania /posiadane moduły,
- rok nabycia.

Tabela 10. Zasoby ludzkie organizacji producentów/zrzeszenia organizacji producentów owoców i warzyw w zakresie marketingu, utrzymania lub poprawy jakości.

W odniesieniu do personelu realizującego zadania w obszarze marketingu, utrzymania lub poprawy jakości należy podać:

- imię i nazwisko pracownika,
- nazwę stanowiska pracy,
- wymiar czasu pracy (pełny/niepełny etat. Jeśli niepełny etat, należy wskazać liczbę dni pracy w miesiącu/liczbę godzin pracy w ciągu dnia),
- formę współpracy, np. umowa o pracę, umowa zlecenie, umowa o dzieło, itp.

Pod tabelami w formie opisowej OP/ZOP może, w razie konieczności podać inne ważne informacje, np. dotyczące outsourcingu/podwykonawstwa/zlecenia głównych obszarów działań OP/ZOP firmom zewnętrznym – jeśli dotyczy.

2. PLANOWANA PRODUKCJA I SPRZEDAŻ OWOCÓW I WARZYW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH REALIZACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO

2.1. Planowana produkcja owoców i warzyw w rozbiciu gatunkowym.

Tabela 11. Zestawienie planowanej powierzchni upraw oraz wielkości produkcji (zbiorów) owoców i warzyw.

W tabeli w odniesieniu do produktów członków OP/ZOP należy podać w rozbiciu gatunkowym szacunkową wielkość [ha, tony] produkcji w poszczególnych latach realizacji PO w odniesieniu do produktów ze względu na które OP/ZOP uzyskała/ło uznanie (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 września 2013 r. w sprawie warunków wstępnego uznawania grup producentów owoców i warzyw, uznawania organizacji producentów owoców i warzyw i ich zrzeszeń oraz warunków i wymagań, jakie powinny spełniać plany dochodzenia do uznania).

Dane te powinny stanowić punkt wyjścia do ustalenia prognoz w zakresie planowanej przez OP/ZOP na każdy rok realizacji PO sprzedaży owoców i warzyw.

2.2. Planowana sprzedaż owoców i warzyw w rozbiciu gatunkowym.

Tabela 12a. Zestawienie ilości i wartości planowanej sprzedaży owoców i warzyw w poszczególnych latach realizacji PO.

W odniesieniu do produktów członków OP/ZOP należy podać w rozbiciu gatunkowym szacunkową ilość i wartość [tony, zł] produkcji w poszczególnych latach realizacji PO w odniesieniu do produktów ze względu na które OP/ZOP uzyskała/ło uznanie.

Dane te powinny stanowić punkt wyjścia do ustalenia szacunkowej wartości przychodów ze sprzedaży produktów z kategorii uznania pochodzących od członów OP/ZOP w poszczególnych latach realizacji PO.

W podsumowaniu tabeli należy podać dane o łącznej ilości owoców i warzyw w [tonach] oraz wartości owoców i warzyw w [zł] w podziale na poszczególne lata realizacji PO.

Tabela 12b. Zestawienie ilości i wartości sprzedaży owoców i warzyw z okresów odniesienia przypisanych do poszczególnych lat realizacji PO.

W poszczególnych latach stanowiących okresy odniesienia dla kolejnych lat realizacji PO, należy podać w rozbiciu gatunkowym rzeczywistą (dla lat minionych)/szacunkową (dla lat przyszłych) ilość i wartość [tony, zł] produktów członków OP/ZOP, ze względu na które OP/ZOP uzyskała/ło uznanie.

Dane te powinny stanowić punkt wyjścia, m.in. do ustalenia limitu pomocy finansowej w poszczególnych latach realizacji PO, a tym samym poziomu planowanych wydatków oraz szacunkowej wysokości FO.

Okres odniesienia - okres, o którym mowa w art. 32 ust. 1 rozporządzenia 2021/2115, czyli dwunastomiesięczny okres rozpoczynający się nie wcześniej niż dnia 1 stycznia roku poprzedzającego 3 lata przed rokiem, dla którego wnioskowana jest pomoc, i kończący się najpóźniej dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok, dla którego wnioskowana jest pomoc. Dwunastomiesięczny okres odniesienia jest okresem obrachunkowym OP/ZOP. Metoda określania okresu odniesienia nie może zmieniać się w trakcie PO, z wyjątkiem należycie uzasadnionych sytuacji.

Opis sposobu określania okresu odniesienia

Należy opisać przyjęty sposób określania okresu odniesienia – zgodnie z definicją, określoną powyżej.

2.3. Planowane kierunki dystrybucji owoców i warzyw w poszczególnych latach realizacji programu operacyjnego.

Tabela 13. Zestawienie planowanych kierunków dystrybucji owoców i warzyw w ujęciu ilościowym i wartościowym.

W tabeli w odniesieniu do poszczególnych lat realizacji PO, należy podać planowane kanały dystrybucji w ujęciu ilościowym [tony] oraz strukturę w wartościach procentowych.

W podsumowaniu tabeli należy podać dane o łącznej ilości owoców i warzyw w [tonach] oraz procentowej strukturze w podziale na poszczególne lata realizacji PO.

2.4. Informacje dotyczące sprzedaży owoców i warzyw oraz podejmowanych działań rynkowych.

W pkt 2.4 w formie opisowej OP/ZOP powinna/no podać inne ważne informacje dotyczące sprzedaży owoców i warzyw oraz podejmowanych działań rynkowych, m.in.:

- opis sytuacji rynkowej w rejonie funkcjonowania OP/ZOP w odniesieniu do rodzaju produkcji prowadzonej przez OP/OP zrzeszone w ZOP, charakterystyka rynku, na którym funkcjonuje dana OP/dane ZOP, określenie obecnego i planowanego procentowego udziału w rynku, jakość produkcji i przygotowanie do sprzedaży (konfekcjonowanie produkcji),
- wielkość i struktura sprzedaży – główne produkty, zagrożenia i możliwości wynikające z aktualnej sytuacji na rynku, organizacja dystrybucji, rynek detaliczny, rynek hurtowy, eksport,
- główne kierunki dystrybucji, opis ścieżki przepływu produkcji w OP/ZOP od producenta (członka organizacji) poprzez organizację do ostatecznego odbiorcy, rodzaje transakcji związanych ze sprzedażą (umowa, kontrakt, sprzedaż bieżąca, inne),
- ilość owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży - tendencje, sytuacja rynkowa,
- stosowanie znaków towarowych i podejmowane akcje promocyjne (jako część strategii marketingowej),
- certyfikowane systemy zapewnienia jakości owoców i warzyw.

3. WYKAZ CELÓW ORAZ WYKAZ I OPIS DZIAŁAŃ PLANOWANYCH DO REALIZACJI PRZEZ ORGANIZACJĘ PRODUCENTÓW/ZRZESZENIE ORGANIZACJI PRODUCENTÓW OWOCÓW I WARZYW WRAZ Z PLANOWANYM HARMONOGRAMEM REALIZACJI DZIAŁAŃ W POSZCZEGÓLNYCH LATACH REALIZACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO

3.1. Zakres i harmonogram działań planowanych do realizacji przez organizację producentów/zrzeszeń organizacji producentów owoców i warzyw w odniesieniu do wybranych celów.

Tabela 14. Planowane wydatki netto w poszczególnych latach realizacji programu operacyjnego [w zł]

W tabeli 14 cele obligatoryjne zostały zaznaczonymi znakiem "X" automatycznie, natomiast OP/ZOP klikając check-box zamieszczony przy poszczególnych celach fakultatywnych może wybrać te cele sektorowe, które dodatkowo będzie wdrażać w ramach realizowanego PO.

Zaznaczanie check-boxa – przez dwukrotne kliknięcie myszką pojawi się okno *Opcje pola wyboru formularza*. Należy w polu *Wartość domyślna* wybrać „**Zaznaczone**”.

Przy czym należy pamiętać, iż cel może zostać uznany za osiągnięty w ramach PO pod warunkiem, że zrealizowane zostaną wszystkie działania wskazane w PO jako służące do jego osiągnięcia.

W tabeli należy zamieścić zakres (kol. 2-3) i harmonogram realizacji wydatków (kol. 4-10) dla planowanych działań do realizacji przez OP/ZOP, w odniesieniu do wybranych celów sektorowych oraz przypisanych im interwencji.

W tabeli do poszczególnych celów sektorowych (obligatoryjnych oraz wybranych celów fakultatywnych) oraz interwencji należy przyporządkować numery/nazwy działań oraz nazwy kosztów zgodnie z „*Wykazem działań i kosztów kwalifikowanych w ramach poszczególnych interwencji*” stanowiącym załącznik nr 4 do *Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji w sektorze owoców i warzyw*. Następnie w kol. 4-10 należy podać planowane wydatki netto odnoszące się do poszczególnych działań i kosztów im przypisanych w poszczególnych latach realizacji PO [w zł]. Dane te powinny zostać odzwierciedlone na WOPP/WOA, gdzie zostaną automatycznie zsumowane w odniesieniu do poszczególnych celów i interwencji w poszczególnych latach realizacji PO, jak również w całym okresie PO, a następnie będą podstawą wygenerowania przez Centralny System Obsługi Beneficjenta (CSOB) zestawienia rzeczowo-finansowego, które będzie stanowiło załącznik nr 3 do *Umowy o przyznaniu pomocy finansowej dla interwencji w sektorze owoców i warzyw*.

Podsumowanie zaplanowanych w całym okresie realizacji PO wydatków w odniesieniu do zaplanowanych kosztów należy wpisać w kol. 11. W odniesieniu do poszczególnych rodzajów kosztów w kol. 12 należy opisać sposób ich oszacowania. Uzasadnienie oszacowanych kosztów powinno obejmować wstępną analizę ceny rynkowej wśród wymienionych pozycji kosztów. Przy szacowaniu wysokości wydatków OP powinna kierować się obiektywizmem, a wybór oferenta powinien być bezstronny oraz oparty o zasady uczciwej konkurencji. Ewentualni oferenci powinni posiadać wiedzę i doświadczenie oraz dysponować potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonania zamówienia.

3.2. Opis działań planowanych do realizacji przez organizację producentów/zrzeszenie organizacji producentów owoców i warzyw w odniesieniu do wybranych celów.

Opis i uzasadnienie realizacji działania oraz celu sektorowego

W części tej należy zamieścić opis i uzasadnienie działań planowanych do realizacji przez OP/ZOP w ramach poszczególnych interwencji i w odniesieniu do obligatoryjnych celów sektorowych oraz wybranych fakultatywnych celów sektorowych, realizowanych w całym okresie realizacji PO.

Poszczególne sekcje należy wypełniać dla każdej interwencji, działania i kosztu planowanego do realizacji, powielając poszczególne elementy tyle razy, ile wymaga tego zakres PO. Numery i nazwy interwencji i działań oraz nazwy celów sektorowych i kosztów powinny być zgodne

z numerami i nazwami określonymi w Wykazie działań i kosztów (...), stanowiącym Załącznik Nr 4 do Regulaminu.

W odniesieniu do każdej wybranej do realizacji interwencji i działania należy podać cel sektorowy, który zostanie osiągnięty poprzez jego realizację oraz okres realizacji działania (tj. lata, w których będzie realizowane opisywane działanie, np. lata: 2027, 2028 i 2029).

Opis każdego z planowanych działań musi zawierać elementy umożliwiające ocenę potrzeby jego realizacji oraz ocenę postępów jego realizacji na przestrzeni lat realizacji PO, a mianowicie:

1. Stan wyjściowy przed podjęciem realizacji działania - informacje wskazujące czy OP/ZOP przed rozpoczęciem realizacji działania/kosztu dysponuje już aktywami materialnymi i niematerialnymi o zakresie i parametrach takich samych lub zbieżnych z aktywami, o zatwierdzenie których OP/ZOP wnioskuje i w jakim zakresie.
2. Uzasadnienie potrzeby realizacji działania.
3. Mierzalny cel działania w poszczególnych latach realizacji PO, w których będzie podejmowane – cel musi być możliwy do zmierzenia i zweryfikowania, czyli określenia czy poprzez zaangażowanie środków UE został osiągnięty, zatem mierzalnie wyrażony cel ma umożliwiać bieżące monitorowanie jego etapów i odpowiedź na pytanie o postępy osiągnięte na poszczególnych etapach wdrażania działania, tj. np. mierzalnym celem może być wzrost wolumenu sprzedaży danego gatunku owoców i warzyw o określony %, określoną ilość w okresie realizacji PO, liczba interwencji (kampanii) promocyjnych, komunikacyjnych i marketingowych, dysponowanie określoną ilością maszyn i urządzeń o określonych parametrach, czy dysponowanie określoną powierzchnią plantacji trwałych o określonej strukturze odmianowej. Są to ogólne informacje o zakresie rzeczowo-rodzajowym oraz ilościowym działania, realizowanego w ramach poszczególnych lat realizacji PO, który będzie możliwy do zweryfikowania i oceny skali działania - np. w ramach działania 7.1.1 *Wymiana lub powiększenie upraw trwałych, z wyłączeniem szkółek i zagajników*: zakup dwuletnich drzewek jabłoni w łącznej ilości 15 000 szt. w ciągu 3 lat realizacji działania, tj. 5000 szt. w roku 2027, 5000 szt. w roku 2028 oraz 5000 szt. w roku 2029. Wymiana nasadzeń nastąpi na łącznej powierzchni 6 ha sadów - 2 ha rocznie, na których zostaną również zainstalowane instalacje przeciwwgradowe.
4. Pożądany stan końcowy po zakończeniu realizacji działania w danym roku – tj. w zakresie zakładania plantacji trwałych np. wykazanie uzyskania w wyniku wydatkowana wsparcia dostosowania produkcji do popytu pod względem ilości, jakości oraz struktury odmianowej, czy wykazanie poprawy ochrony środowiska o wymaganą wartość minimalną. Stanowi rozwinięcie dla informacji wskazanych w pkt 3, odnoszące się do wyniku realizacji planowanych działań - np. zwiększenie areału nowoczesnych nasadzeń, zaopatrzonych w chroniące siatki przeciwwgradowe o 2 ha rocznie, zwiększenie produkcji odmian pożądanych przez konsumentów w perspektywie lat itp.

Rok od posadzenia	Typowy plon (orientacyjnie)
1 rok	0 t/ha (drzewa zwykle nie owocują, ilości marginalne)
2 rok	0–3 t/ha (niewielkie owocowanie), tj. ok. 5 t w roku 2028
3 rok	5–10 t/ha (początek produktywności, niepełne owocowanie), tj. ok. 21 t w rok 2029

4 rok	10–20 t/ha (zbliżanie się do dojrzałego sadu), tj. ok. 41 t w roku 2030
--------------	---

5. Sposób realizacji działania, zakres oraz środki podejmowane do realizacji działania - opis sposobu realizacji działania, a więc przy pomocy jakich środków np.: poprzez zakup, najem, leasing, skorzystanie z usług zewnętrznych, itp.
Należy opisać zakres, jaki obejmuje planowane działanie (np.: czy dotyczy wszystkich członków OP, czy określonych gospodarstw członków OP), podać rodzaj podejmowanych czynności dla zrealizowania działania.
6. Uzasadnienie w jaki sposób działanie przyczyni się do osiągnięcia celu sektorowego - należy szczegółowo uzasadnić przyczyny wyboru realizacji danego działania dla potrzeb realizacji celów PO. Uzasadnienie należy sporządzić w oparciu o planowany rezultat.
7. Szczegóły planowanych kosztów/inwestycji w ramach działania – stanowiące rozszerzenie dla informacji podstawowych zawartych w opisie działania powyżej. W sekcjach poniżej opisane powinny zostać wszystkie inwestycje podejmowane w ramach działania. Pkt 7 powinien być powielany tyle razy, ile różnych rodzajów/typów kosztów zostało zaplanowanych w ramach danego działania – np. w opisanym przypadku powinny zostać powielone dwukrotnie (dla rodzaju/typu kosztu jakim jest zakup materiału szkółkarskiego (...)) oraz dla rodzaju/typu kosztu jakim jest zakup instalacji służącej do zakładania plantacji (...), w tym:
  - a) rodzaj/typ kosztu/inwestycji – zgodny z Załącznikiem 4 do Regulaminu, tj. Wykazem działań i kosztów kwalifikowanych w ramach poszczególnych interwencji – np. zakup materiału szkółkarskiego dopuszczonego do obrotu zgodnie z przepisami art. 104 ust. 1 pkt 3 i 12 ustawy o nasiennictwie,
  - b) wyszczególnienie zakresu rzeczowego kosztu – zgodnie z informacją wpisaną do WOPP lub WOA, np. zakup dwuletnich drzewek jabłoni odmiany Gala,
  - c) okres realizacji,
  - d) zestawienie lokalizacji, w których realizowane będzie koszt/inwestycja – w formie tabelarycznej, zawierającej następujące dane: Nazwa OP/ZOP/Imię i nazwisko/Nazwa członka, nr EP, adres/siedziba członka/miejsce realizacji działania, nr elektronicznej Księgi wieczystej (jeśli dotyczy), opis zakresu oraz specyfikacji technicznej kosztu/inwestycji (np. ilość, rodzaj, typ, parametry, itp.), rok realizacji kosztu/inwestycji oraz planowana kwota wydatków z FO na inwestycje realizowane w danej lokalizacji,
  - e) uzasadnienie odnoszące się do racjonalności kosztu/inwestycji (uzasadnienie ekonomiczne, racjonalność technologiczna, racjonalność rynkowa) – pomoc przyznawana jest na operacje uzasadnioną pod względem racjonalności jej kosztów kwalifikowanych/inwestycji zaplanowanych do zrealizowania. Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów. Ocena racjonalności przeprowadzana jest adekwatnie do rodzaju/specyfiki interwencji, a jej zakres obejmuje następujące aspekty:
    - uzasadnienie ekonomiczne kosztów/inwestycji, czyli ocenę, w jaki sposób wskazany zakres rzeczowy przyczyni się do osiągnięcia celu operacji lub wzrostu efektywności ekonomicznej OP/ZOP (wzrost przychodów, usprawnienie procesów produkcji, ograniczenie kosztów),
    - racjonalność technologiczną – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej, są uzasadnione

- ze względu na komplementarność technologiczną, są uzasadnione ze względu na profil produkcji oraz są uzasadnione ze względu na skalę produkcji, czyli wykazują możliwość zbytu produkcji w przypadku wzrostu mocy produkcyjnych,
- racjonalność kosztową – sprawdzenie czy planowane koszty/szacunkowe koszty planowanych inwestycji są rynkowe lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych,
- f) wydatki z tytułu wynagrodzeń pracowników, zatrudnionych do realizacji działań w ramach PO, w tym:
- informacje o zatrudnieniu pracowników w poszczególnych latach realizacji PO, sporządzone w ujęciu tabelarycznym (w podziale na lata realizacji PO), zawierające takie dane jak: nazwa stanowiska pracy, liczba zatrudnionych osób, wymiar zatrudnienia, okres zatrudnienia oraz forma zatrudnienia/rodzaj umowy,
  - szczegółowy opis stanowisk pracy, dla każdego stanowiska pracy, zawierający: opis stanowisk pracy, zakres obowiązków pracownika/ów na stanowisku pracy oraz harmonogram ich pracy, uzasadnienie stwierdzające, że zatrudnienie pracownika/ów przyczyni się do realizacji celów sektorowych,
  - zestawienie planowanych wydatków z tytułu wynagrodzeń pracowników w poszczególnych latach realizacji PO i dla poszczególnych stanowisk pracy – w ujęciu tabelarycznym, zawierającym liczbę zatrudnionych, dla których sporządzone zostało zestawienie, wysokość wynagrodzenia brutto (zasadnicze), z wyłączeniem zaliczki na podatek dochodowy, wysokość składek na ubezpieczenia społeczne pracowników płacone przez OP/ZOP, wysokość składek na fundusz pracy oraz fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych oraz wysokość wynagrodzenia brutto, z wyłączeniem zaliczki na podatek dochodowy, powiększona o składki ogółem,
8. uwagi/informacje dodatkowe – nie ujęte w żadnej innej części niniejszej sekcji – jeśli dotyczy.

UWAGA

W przypadku dzierżawy, najmu lub leasingu środków trwałych z opisu i uzasadnienia realizacji działania powinno wynikać, iż taka forma nabycia jest ekonomicznie uzasadniona jako alternatywa zakupu. Ponadto, w przypadku interwencji I.7.6 PO musi zawierać syntetyczny opis planowanych działań badawczo-rozwojowych obejmujących badania aplikacyjne lub prace rozwojowe w zakresie zrównoważonych metod produkcji, łagodzenia i adaptacji do zmiany klimatu, innowacyjnych praktyk i technik produkcji zwiększających konkurencyjność gospodarczą i wspierających rozwój rynków.

Szczegółowość danych ilościowych i wartościowych powinna umożliwić weryfikację i ocenę:

- zasadności podejmowanych działań, ich spójność oraz dostosowanie do potencjału produkcyjnego i posiadanych zasobów,
- racjonalności podejmowanych działań (we wszystkich aspektach), a tym samym powinna pozwolić na zatwierdzenie PO/FO i wartości pomocy na dany rok realizacji PO.

W przypadku dalszych lat realizacji PO należy podać wszelkie dane możliwe do pozyskania, które umożliwią wstępną weryfikację zasadności, spójności i racjonalności – dane szczegółowe

trzeba będzie uzupełnić toku realizacji PO, w momencie przedłożenia WoA, którego przedmiotem będzie zatwierdzenie PO/FO na konkretny rok.

W przypadku działania niematerialnego (np. usługi badawcze i rozwojowe), OP/ZOP wskazuje organizatora działania (dane identyfikacyjne wykonawcy), oraz załącza kopię umowy zawartej z organizatorem działania (wykonawcą), zawierającą klauzulę, z której wynika, że organizator działania wyraził zgodę na kontrolę ze strony instytucji, które są odpowiedzialne za weryfikację zgodności pomocy finansowej, z warunkami zatwierdzonymi w PO, oraz udostępni wszelkie dokumenty dotyczące przedmiotu umowy (zawartej z OP/ZOP) i poświadczające realizację działania / usługi i warunki jej realizacji (przedmiotowa zgoda organizatora działania stanowi podstawę kontroli podmiotu trzeciego, który nie otrzymuje bezpośredniego dofinansowania z budżetu UE). **W przypadku trudności w pozyskaniu umowy na etapie WOPP/WOA, należy wraz z PO przedłożyć tylko deklarację wykonawcy do poddania się kontroli, o której mowa powyżej - w takim przypadku umowę, zawierającą stosowną klauzulę należy przedłożyć wraz z pierwszym wnioskiem o płatność, w ramach którego usługa będzie rozliczana.**

W opisie działania powinna znaleźć się informacja wskazująca, w jakim zakresie nabyte w ramach PO aktywa materialne lub niematerialne - co najmniej do końca okresu zobowiązania wieloletniego ustalonego w odniesieniu do tego aktywa – będą wykorzystywane dla produktów w odniesieniu dla których beneficjent został uznany, pochodzących od członków oraz członków innych OP/ZOP. Stopień ten powinien wynosić ponad 50% – liczony jako procentowy udział wartości produktów w odniesieniu dla których beneficjent został uznany, pochodzących od członków oraz członków innych OP/ZOP, dla których będzie wykorzystywane dane aktywo, w całkowitej wartości wszystkich produktów w odniesieniu do których OP/ZOP uzyskał uznanie, zagospodarowywanych za pomocą tego aktywa.

W przypadku działań związanych z leasingiem środków trwałych, planowane wydatki na dany rok realizacji PO należy oszacować na podstawie promesy leasingowej z załączonym harmonogramem spłat rat leasingowych lub umowy leasingowej wraz z harmonogramem spłat (w rozbiciu na część kapitałową równą wartości początkowej netto przedmiotu leasingu i część odsetkową stanowiącą marżę finansującego).

W przypadku działań realizowanych na gruntach, w budynkach lub budowlach należących do OP/ZOP lub ich członków, do WOPP lub WOA, w ramach którego działanie jest wprowadzane do PO (w sytuacji, w której na etapie WOPP działanie nie było przewidziane w PO), należy załączyć dokumenty potwierdzające tytuł prawny do danej nieruchomości. W przypadku, gdy w odniesieniu do danej nieruchomości istnieje możliwość podania elektronicznego numeru księgi wieczystej i numer ten zostanie podany w treści PO (wraz z informacją szczegółową: użytkowanie wieczyste, własność, dzierżawa), nie ma obowiązku już załączania do wniosku dodatkowych dokumentów potwierdzających tytuł prawny do nieruchomości.

W przypadku działań możliwych do zrealizowania na gruntach, w budynkach lub budowlach będących w posiadaniu OP/ZOP (z wyłączeniem działań nr 7.1.1 oraz 7.1.5, których realizacja jest możliwa wyłącznie na działkach stanowiących własność członków OP lub przez nich dzierżawionych), mogą być one podejmowane wyłącznie na gruntach, w budynkach lub budowlach stanowiących własność lub przedmiot użytkowania wieczystego OP/ZOP.

W przypadku działań możliwych do zrealizowania na gruntach, w budynkach lub budowlach będących w posiadaniu członków OP/ZOP (tj. działań nr 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5, 7.5.1, 7.5.2, 7.5.5, 7.5.6 oraz 7.5.8) mogą być one realizowane wyłącznie na gruntach, w budynkach lub budowlach stanowiących własność lub przedmiot dzierżawy.

Umowa dzierżawy musi obowiązywać co najmniej w okresie trwania zobowiązań wieloletnich odnoszących się do działania realizowanego na gruntach dzierżawionych przez członka OP. Dopuszczalna jest możliwość realizacji działań na gruntach, budynkach i budowlach stanowiących współwłasność małżonka członka OP, pod warunkiem braku rozdzielnosci majątkowej.

W przypadku realizacji działań na gruntach, budynkach i budowlach stanowiących współwłasność małżonka członka OP, w sytuacji braku rozdzielnosci majątkowej wraz z WOPP lub WOA w ramach którego nabycie danego aktywa jest wprowadzane do PO (w sytuacji, w której na etapie WOPP nabycie tego aktywa nie było przewidziane w PO do realizacji) należy przedłożyć oświadczenie małżonka członka, będącego współwłaścicielem nieruchomości o wyrażeniu zgody na realizację danego działania na nieruchomości stanowiącej współwłasność.

W przypadku działań podejmowanych w gospodarstwach członków OP/ZOP, po ich zrealizowaniu, zobowiązana jest zawrzeć z członkami umowy na eksploatację. Umowy te powinny zapewniać OP/ZOP kontrolę zarówno nad miejscem, gdzie dokonano montażu aktywa/realizacji działania, jak również nad tymi aktywami oraz w przypadku wystąpienia członka odzyskanie aktywa lub jego wartości określonej na podstawie *Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy (...)*.

Koszty związane z wszelkimi krajowymi lub regionalnymi podatkami lub opłatami fiskalnymi, zgodnie z pkt. 8 załącznika II do rozporządzenia 2022/126 nie są wydatkami kwalifikowanymi.

Dla wszystkich pracowników zatrudnionych w ramach PO (zarówno tych, którzy zgodnie z zakresem obowiązków 100% dziennego czasu pracy poświęcają na realizację działań z PO, jak i w przypadku częściowego wykorzystania czasu pracy pracowników zatrudnionych na cały etat do realizacji działań PO), czas ich pracy oraz zakres wykonywanych działań należy na bieżąco rejestrować i udokumentować na podstawie kart świadczenia pracy, które powinny być przechowywane w siedzibie OP/ZOP a następnie będą przedstawiane wraz z WOP, obejmującym koszty zatrudnienia pracowników.

4. PROCEDURA FINANSOWANIA FUNDUSZU OPERACYJNEGO

4.1. Zasady finansowania funduszu operacyjnego przez członków podmiotu i/lub podmiot.

Należy opisać zasady finansowania FO, wybraną metodę naliczania składek, zapisaną w akcie założycielskim (ewentualnie zatwierdzoną w drodze uchwały), tryb pobierania składek od członków i/lub naliczania i wnoszenia wkładów finansowych do FO, harmonogram wpłat na FO i sposób ich dokonywania, pozostałe formy finansowania FO, np. pożyczki bankowe itp. W przypadku zróżnicowania wysokości składek wykorzystywanych do finansowania FO od poszczególnych członków, należy podać informacje uzasadniające zastosowanie takiego zróżnicowania.

4.2. Wpływy na fundusz operacyjny oraz pułap unijnej pomocy finansowej.

Tabela 16. Planowane kwoty wpływów na fundusz operacyjny oraz pułap unijnej pomocy finansowej w poszczególnych latach realizacji programu operacyjnego (zł.).

W tabeli należy podać planowane wpływy na FO ogółem oraz w podziale na poszczególne lata realizacji PO, w rozbiciu na:

- a) wartość wkładów własnych (SKŁADKI):
  - wkłady członków z poprzedniego okresu
  - wkłady OP/ZOP z poprzedniego okresu
  - wkłady członków w roku bieżącym
  - wkłady OP/ZOP w roku bieżącym
- b) pozostałe wpływy: (prefinansowanie pomocy UE)
  - pożyczki członków OP/ZOP
  - pożyczki bankowe
  - inne.

Podsumowaniem wartości planowanych wpływów w poszczególnych latach oraz ogółem w okresie realizacji PO jest wiersz: *Planowane wpływy na FO*.

W tabeli należy podać pułap unijnej pomocy w podziale na poszczególne interwencje oraz lata realizacji PO, zarówno w ujęciu procentowym jak i kwotowym, w rozbiciu na:

- interwencję I.7.1,
- interwencję I.7.2,
- interwencję I.7.3,
- interwencję I.7.4 – do 5% wielkości produkcji sprzedanej,
- interwencję I.7.4 – powyżej 5% wielkości produkcji sprzedanej,
- interwencję I.7.4 – skarmianie zwierząt,
- interwencję I.7.5,
- interwencję I.7.6,
- Koszty ogólne.

Wiersze: *Pomoc finansowa UE – RAZEM (zł)* oraz *Kwota funduszu operacyjnego (zł)* zawierają odpowiednio podsumowanie:

- kwot pomocy* (roczna suma kwot pomocy w ramach poszczególnych interwencji oraz roczna kwota pomocy w ramach kosztów ogólnych) oraz
- funduszu operacyjnego

w poszczególnych latach oraz ogółem w okresie realizacji PO.

* roczne kwoty pomocy zawarte w tabeli powinny być zbieżne z rocznymi kwotami pomocy wnioskowanymi w złożonym WOPP/WOA, do którego PO został załączony – kwoty pomocy wnioskowane na WOPP/WOA zostaną odzwierciedlone w treści umowy o przyznaniu pomocy i prezentowane w tym zakresie wartości w PO powinny być tożsame, PO stanowi bowiem integralną część umowy, na podstawie której realizowany i rozliczany jest PO. Ze względu na konieczność przestrzegania wszelkich limitów kwotowych, w tym limitów wynikających z PS WPR, wszystkie kwoty powinny być kwotami zaokrąglanymi w „dół” do pełnych groszy.

Wymagana minimalna wysokość wpływów ogółem na FO zależna jest od poziomu wsparcia przysługującego w odniesieniu do poszczególnych interwencji wybranych do realizacji w PO i standardowo stanowi 50% kwoty wydatków faktycznie poniesionych w związku z realizacją działań objętych PO.

Jednakże, jeżeli na wniosek OP/ZOP, pomoc finansowa zostanie zwiększona z 50 do 60% kwoty faktycznie poniesionych wydatków (w związku ze spełnieniem co najmniej jednego z warunków wymienionych w art. 52 ust. 3 rozporządzenia 2021/2115), wymagana minimalna wysokość wpływów stanowi 40% wysokości FO (z wyłączeniem wydatków związanych

z nieprzeznaczeniem produktów do sprzedaży w ilościach nieprzekraczających 5% wartości produktów sprzedanych, niewymagających wkładu OP/ZOP).

Ponadto, kwota wkładów w odniesieniu do interwencji:

- I.7.5 ulega zmniejszeniu do 20% ponoszonych wydatków na tą interwencję, jeżeli wysokość wydatków prośrodowiskowych przekracza wymagany minimalny poziom stanowiący 15% wydatków ogółem z całego okresu realizacji PO i jednocześnie jest nie mniejsza niż 20% tej kwoty,
- I.7.6 ulega zmniejszeniu do 20% ponoszonych wydatków na tą interwencję, jeżeli wysokość wydatków na badania i rozwój przekracza wymagany minimalny poziom stanowiący 2% wydatków ogółem z całego okresu realizacji PO i jednocześnie jest nie mniejsza niż 5% tej kwoty.

W związku ze zróżnicowanym, wymaganym minimalnym poziomem wkładów dla poszczególnych interwencji, ustaloną wymaganą minimalną kwotę wkładów można zweryfikować odejmując planowaną kwotę pomocy finansowej od kwoty FO na dany rok/okres realizacji PO.

5. INFORMACJE DODATKOWE

W punkcie tym można zawrzeć wszystkie istotne informacje dodatkowe, które nie zostały ujęte w innych częściach dokumentu, a które mogą okazać się istotne dla oceny kwalifikowalności i racjonalności planowanych działań i wydatków oraz spójności PO.